

DÖME BARBARA

Anyu, Nóri meg én

Paskolja a sima, sárga tésztát, majd határozott mozdulattal tovább gyúrja. Anyunak szép keze van. Hosszú, vékony ujjak, ápolt körmök. A bőre sima, az erek átütnek a porcelánfehérségen. Múlt héten a hullaházban meg akartam fogni a kezét, de elhúzta.

Anyu pogácsát gyúr, azt mondja, ez jobban sikerült, mint a karácsonyi, annak nem dolgozta ki rendesen a tésztáját, ezért a pogik a sütőben jobbra-balra dőltek, mintha részek lennének. Kacag, hátradobja gesztenyebarna hajtincseit, ne zavarják a munkában.

Két hete először látom nevetni. Két hete halt meg a húgom, Nóri. Tizenkét éves volt, két évvel fiatalabb nálam. Beszedte anyu nyugtatóit, két dobozzal talált, egy szemet sem hagyott. Nem írt búcsúlevelet, nem tudjuk, miért tette. Holnap temetjük, itt Budapesten. Legalább húsz rokont várunk vidékről, anyu szerint talán egy kiló liszt sem lesz elég a pogácsához, ha mindenkit tisztességgel meg akarunk vendégelni. Csinálok almás pitét is, mondja, fejével a kamra felé int, utasít, hozzam ki a gyümölcsöt. Pucold meg az összest, mondja. A kamrában véletlenül belerúgok az üres befőttésűvegekbe. A nagy csörömpölés felidegesíti anyut. Ennyit sem lehet rád bízni, ordít. Ha a testvéred itt lenne, pikk-pakk meglennénk mindennel. A sírás fojtogat, de nem merek zokogni, azzal újra felbosszantom.

Anyu nem rossz ember, csak könnyen kiborul. Eladó egy illatszerboltban, a vevők gyakran felbosszantják. A nagymamám szerint a húgom születése óta „ingatag anyu idegállapota”. Rendszeresen jár orvoshoz, gyógyszer szed. Nóri halála óta furcsa dolgokról mesél, hogy meglátogatta egy angyal, akivel beszélgetett és a halott dédanyja megjelent neki fekete macska képében. Szerintem ilyen dolgok nincsenek, csak a mesékben, meg a filmekben. Anyu ezeket a dolgokat csak képzelem. A neten azt írják, „a látomások skizofréniára utalhatnak”. Megnéztem, mi a skizofréniá. Félek, anyunak ilyen betegsége van. Tudom, miről beszélek, én vagyok a legjobb tanuló a gimiben, jóval érettebb a koromnál, gyakran mondják rólam, koravén. A skizofréniáról szóló weboldalon azt olvastam, „bizonyos negatív események ronthatnak a betegek állapotán”. Néhány napja anyu bevitte a szokásos reggeli kakaót Nóri szobájába, úgy beszélt, mintha ott lenne, nem halt volna meg. Azt mondta, menjek be én is a testvéremhez, segítsék neki a

matekleckében, nem érti a feladatot. Egyre jobban aggódom anyuért, nagyon szeretem őt.

Kihozom a kamrából az almákat, leülök az asztalhoz. Anyu nem néz rám, még mindig tésztát gyúr. Néhány perc csönd. Kérdezem, ma este aludhatnék-e vele. Tegnap halottakról álmodtam, magyarázom, félek. Rám sem néz, úgy mondja, eddig sem volt szokás, ezután sem csinálunk rendszert belőle. Váratlanul felkacag. Nem merek ellenkezni, hámozom az almát.

Anyu dúdol, kinyújtja a tésztát, bekeni tojással, sajtot szór a tetejére, kiszaggatja a pogácsákat. Sütőbe teszi, leül az asztalhoz. Hideg kávét kortyolgat, engem bámul. Félelmetes, ahogy néz. Nem beszél, ismét dúdolja azt az idegesítő dallamot. Baj van, kérdezem tőle. Már hogy lenne, válaszolja. Mindjárt kész a pogácsa, jöhetnek a vendégek. Hirtelen feláll, elkapja a csuklómat, rángat, menjek vele. A hálószobában nagy tükrös szekrény áll, két ruha lóg az ajtajára akasztva. Az egyik narancssárga, a másik vörös. Szerinted melyik áll nekem jobban, kérdezi. Negyvenöt éves, gyászol, most mégis olyan, mint egy kamaszlány, aki randira készül. A haját dobálja. Mikor akarod ezeket felvenni, faggatom. Holnap, mondja, amikor vendégek jönnek. Holnap temetésre megyünk, Nóri meghalt, feketét kell felvenned, gyözködöm. Felkapja az asztalon lévő vázát, földhöz vágja. Állandóan hazudozol, takarodj a konyhába és végezd a dolgodat, ordít. Magára hagyom.

Pár perc múlva utánam jön, megáll a konyha közepén, azt mondja, nagyon fáj a feje, keressek gyógyszert. Leültetem, nyoma sincs rajta az előbbi dührohamnak, engedelmes, akár egy csecsemő. Vízet teszek elé, kérem, igya meg, az segít a fejfájásán. Nem iszik, a fájdalomcsillapítót követeli. Előveszem a gyógyszeres dobozt, kis üveget találok benne fehér tablettákkal. Nézegetem, anyu kitépi a kezemből. Szerencsétlenkedik, elejti az üveget, a gyógyszerek szanaszét gurulnak a kövön. Bámulja a szétszóródott pirulákat, majd a plafont nézi, mosolyog, motyog, beszél valakihez. Hirtelen elkomorul, sírni kezd. Istenem, kiabálja, istenem, hát te tetted? Rám néz: mindig tudtam, hogy hiba volt téged örökbe fogadni. Apádat is te üldözted el az állandó követelődzéssel. Neked ez kell, meg az kell. Külön tanár, gimnázium, könyvek. Nem csoda, ha új családot keresett magának. Hallgat néhány pillanatra, majd folytatja. Az előbb láttam a húgodat. Visszajött. Azt mondta, nem öngyilkos lett, te mérgezted meg, féltél, jobb nálad.

Anyu szeme kidülled, ordít, falhoz vágja a poharat, tányért, a nyújtófát. Nem bírok mozdulni. Hallom a hangját, mégsem tudom felfogni, miről beszél. Örökbe fogadtak? Mit állít, nem az ő lánya vagyok? Igaz ez, vagy csak bosszúból mondja, hogy megbántson? És, hogy én öltem meg Nórit? Hogy vádolhat ilyen szörnyűséggel? Imádtam őt, amikor megtudtam, mi történt, azt kívántam, bárcsak én feküdnék a helyében holtan.

Anyu hirtelen felkapja a kést, amivel az előbb az almát hámoztam. Felém tartja, vedd el, ölj meg engem is, kiabál! Egyre közelebb jön hozzám, remegek. Erőt veszek magamon, hátrálok a bejárati ajtó felé. Anyu követ,

rám szegezi a kést, azt hajtogatja, szúrjam le, nem akar élni. Sosem zárjuk az ajtót, háttal állva is sikerül kinyitnom, kijutok a gangra. A körfolyosó korlátja felé hátrálok. Hozzáérek, hirtelen bevillan, a múlt heti hatalmas vihar szinte teljesen kidöntötte az egyébként is gyenge, labilis, rozsdás rácsot. Hiába szoltunk a gondnoknak, nem javította meg. Megbillenek. Anyu előttem áll, nyújtom felé a kezem, kiabálok, segíts! Hátralép, némán bámul. Zuhanok a negyedik emeletről, látom, ahogy a húgom közeledik felém. Ragyog az arca, mosolyog, integet, aztán megfogja a kezem, lebegünk.

Jó reggelt, mondja anyu. Megsimogatja a hajamat. Jól ránk ijesztettél, máskor ne csinálj ilyet! Megölel, arcomon érzem, könnyezik. Nincs semmi baj, sottogja, a lényeg, hogy itt vagy velünk. Valaki mellém ül az ágyon. A húgom az. Sápadt, nyúzott, mint aki napok óta nem aludt. Miért csináltad ezt, kérdi. Miért vetted be azt a sok altatót? Aggódtunk, hogy nem éled túl! Ígérd meg, többet nem akarsz megölni magad! Anyu megfogja a testvérem vállát, hagy már békén, utasítja, inkább menj, hívd az orvost, mondd, hogy a nővéred végre felébredt! Nóri puszit nyom az arcomra, kimegy a kórteremből.

Csupa veríték vagy, biztosan rosszat álmodtál, szegénykém, mondja anyu. Napok óta csak alszol attól a sok gyógyszertől. Próbálok kinyögni: álomban a húgommal együtt meghaltam. De tényleg csak álom volt az egész? Valóban élek? Beszelnék, de nem bírok megszólalni, csak sóhajtásra elég szájalmas erőlködésem. Anyu megsimogatja az arcom, pszt, csitít. Megigazítja a párnámat, megitat, nedves szivaccsal megtörölgeti az arcomat, leül az ágyam szélére, mosolyog, megfogja mind a két kezem.

